

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/21/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818200496
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8818200496.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Martinom Kopinom v právnej veci žalobcu: L. P., S.. XX.XX.XXXX, M. XXX XX W. Z. X, proti žalovanému: Q. M., L..V., U. S. X, XXX XX M., E.: XX XXX XXX, zast.: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a o určenie neplatnosti zmluvy pre množstvo neprijateľných podmienok, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že Dohoda o zrážkach zo mzdy k úverovej zmluve č. 1646276955 zo dňa 2.6.2016, uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je n e p l a t n á .

II. Súd u r č u j e , že Zmluva o úvere č. 1646276955 zo dňa 2.6.2016 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov.

III. Žalobkyňa m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania. O výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu žalobkyňa navrhla súdu, aby vydal tento rozsudok: „I. Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy k Úverovej zmluve č. 1646276955 zo dňa 02.06.2016 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná. II. Súd určuje, že zmluva o úvere č. 1646276955 zo 02.06.2016 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným pre množstvo neprijateľných podmienok je neplatná.“

2. Zároveň navrhla súdu vydať neodkladné opatrenie spočívajúce v uložení povinnosti žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 2.6.2016 zo zmluvy č. 1646276955 a zároveň uložiť jej zamestnávateľovi - Y. S. M. - povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným.

3. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzavrela úverový právny úkon, ktorý sa stal právnym rámcom na poskytnutie finančných prostriedkov. Ide o formulárovú typovú zmluvu - úverovú zmluvu č. 1646276955 zo dňa 02.06.2016. Túto zmluvu považovala za problematickú, nakoľko obsahuje neprijateľne podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 a inými kogentnými ustanoveniami zákona (dohoda o zrážkach zo mzdy, spoplatnená upomienka po omeškaní splátky, a pod.). Súčasťou typovej formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal jej zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne, ktoré by jej uložilo povinnosť plniť, vykonávajú sa jej zrážky zo mzdy bez ohradu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje, a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Dohodu o zrážkach zo mzdy žalobkyne považuje za neplatný právny

úkon pre rozpor s § 37 ods. 1 OZ. Zdôraznila, že text článku 2 bod 5 je formulovaný takým spôsobom, že jeho obsah je neoddeliteľnou a nezmeniteľnou súčasťou textu (žiadne individuálne dojednanie, čo predpokladá § 53 ods. 2 OZ), nie je v nej označený platiteľ mzdy, pritom ani neurčuje presnú výšku zabezpečenej pohľadávky žalovaného. Teoreticky preto podľa jej názoru môže žalovaný vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne donekonečna. Svedčí o tom fakt, že vo výzve na vykonávanie zrážok zo mzdy adresovanej zamestnávateľovi nie je uvedená ani výška pohľadávky žalovaného. Jej zamestnávateľom je Univerzitná nemocnica Bratislava, so sídlom Pažitková 4, 821 01 Bratislava, ICO: 31 813 861. Žiadosť žalovaného jej zamestnávateľovi o vykonávanie zrážok zo mzdy preukázala listom zo dňa 20.7.2017. Týmto zároveň osvedčila vecnú súvislosť medzi zrážkami zo mzdy a spornou dohodou o zrážkach zo mzdy.

4. Právne žalobu odôvodnila tak, že Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy považuje za rozporný s právom Európskej únie a pre rozpor s medzinárodnou zmluvou je preto aj v predmetnej veci neplatný (§ 39 Občianskeho zákonníka). Pre rozhodnutie predmetnej veci je zásadný výklad buď Ústavného súdu alebo Súdneho dvora Európskej únie. Súčasťou žaloby je preto aj návrh na prerušenie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy a predloženie veci Ústavnému súdu SR alebo Súdnu dvoru EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka. Dlžník tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť, a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Moc nad jej majetkom je koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia jej majetku navrhovateľa nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa, a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnení v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Odvoláva sa na Smernicu Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a širokú judikatúru Súdneho dvora ES. S poukazom na to navrhla ako vydať neodkladné opatrenie, tak aj rozsudok vo veci samej, ktorým súd určí, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná.

5. Navrhovaný výrok II. rozsudku, a to určenie aj samotnej zmluvy o úvere č. 1646276955 zo 02.06.2016 za neplatnú, zdôvodnila tak, že žalobkyňa za neprijateľnú zmluvnú podmienku považuje ustanovenie zmluvy o Úvere bod 3.1, podľa ktorého jej žalovaný môže za každú 1. upomienku po omeškaní splátky účtovať poplatok vo výške 10,- € a za každú 2. upomienku po omeškaní splátky účtovať poplatok vo výške 25,- €. Uviedla, že tieto podmienky neboli s ňou individuálne dojednané a spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov, a to v neprospech žalovanej. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napíňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s "ratio legis" zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Za neprijateľné považuje, aby v postavení spotrebiteľa znášala akékoľvek výdavky žalobcu spojené s vymáhaním pohľadávky, ktoré si žalobca dokonca určil pevnou sumou, čo je jednoznačne v neprospech spotrebiteľa. Výška poplatku za upomienku je nie len v rozpore s ustanoveniami na ochranu práv spotrebiteľa, ale aj proti dobrým mravom, keďže výška tohto poplatku nie je ničím odôvodnená, keďže niekoľkonásobne prevyšuje poštovné, ktoré žalobca v skutočnosti zaplatil. Problémová pokuta umožňuje privodenie zjavne absurdných situácií, napr. pre dlh 1,- € narastie dlh o stovky eur, pretože výška pokuty je pevne daná. Žalobkyňa za problémové a v rozpore s § 54, ods. 1. Občianskeho zákonníka tiež považuje ustanovenie zmluvy o Úvere bod 4.2, podľa ktorého dlžník svojim podpisom splnomocňuje Banku na inkaso poplatkov podľa ZoÚ na ťarchu ktoréhokoľvek svojho osobného účtu vedeného v banke. Taktiež ustanovenie zmluvy o Úvere bod 4.5, podľa ktorého si žalovaný môže započítvať svoje pohľadávky zo zmluvy o úvere voči pohľadávke dlžníka/Spoludlžníka z ktoréhokoľvek účtu alebo vkladu vedeného bankou. Banka je z tohto dôvodu zároveň oprávnená nevykonať akýkoľvek prevod peňažných prostriedkov, či inak neumožniť dlžníkovi/Spoludlžníkovi nakladať s prostriedkami na ktoromkoľvek účte dlžníka/Spoludlžníka alebo s vkladom Dlžníka/Spoludlžníka, s čím dlžník/Spoludlžník podpisom ZoÚ súhlasí.

6. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp.zn. XXCsp/XX/XXXX-XX zo dňa 14.3.2018 súd vo veci nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanej zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 02.06.2016 zo zmluvy č.1646276955 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy ako aj zamestnávateľovi

žalobkyne - Y. S. M., V. V. Q.Ž. X, XXX XX M., E.:XX XXX XX - zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným. O nároku na náhradu trov konania uznesenie odkázalo na rozhodnutie vo veci samej. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.4.2018.

7. Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomne. Namietal nedôvodnosť celej podanej žaloby. Žalobkyňa neuviedla, z akých dôvodov považuje dohodu o zrážkach za neprijateľnú podmienku a neplatný právny úkon. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom, a ak neexistuje riziko vymoženého nezákonného či nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídenním súdneho procesu siahnuť na majetok dlžníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy je pritom dovolená aj v spotrebiteľských vzťahoch. Ide o štandardný spôsob zabezpečenia záväzku. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn. 19Co/3/2019, Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 10Co/5/2018. Poukázal na §5a ods. 1 písmeno a) Zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, a to na prípustnosť zabezpečenia nároku zo spotrebiteľskej zmluvy Dohodou o zrážkach zo mzdy pre prípad, že dohoda je uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Zrážkami zo mzdy sa podľa žalovaného nezasiahne do ekonomickej situácie spotrebiteľa.

8. Žalovaný k neplatnosti samotnej úverovej zmluvy pre množstvo neprijateľných zmluvných podmienok uviedol, že žalobkyňa poukazuje na 3 údajné neprijateľné zmluvné podmienky - bod 3.1., 4.2. a 4.5. zmluvy o úvere, ktoré podľa žalovanej neprijateľnými zmluvnými podmienkami nie sú. Na to, aby mohla byť zmluva vyhlásená za neplatnú z dôvodu množstva neprijateľných podmienok, muselo by ísť o väčšie množstvo neprijateľných podmienok (teda určite nie 3 neprijateľné podmienky) alebo by muselo ísť o neprijateľné podmienky zásadného charakteru (vysoká odchýlka RPMN v neprospech spotrebiteľa, neprimerane vysoký úrok a pod.). Žiadne z týchto okolností však žalobcom tvrdené nie sú.

9. K predmetnému vyjadreniu žalovaného sa opätovne vyjadrila žalobkyňa, ktorá v celom rozsahu zotrvala na podanej žalobe a na svojich tvrdeniach. Uviedla, že žalovaný ako veriteľ pri uzatváraní zmlúv o úvere používa formulárové dokumenty, ktorých obsah nemá možnosť spotrebiteľ ovplyvniť. Takto to bolo aj v jej prípade. Zamestnanec žalovaného jej predložil formulárové dokumenty na podpis, pričom nemala možnosť ovplyvniť akékoľvek zmluvné dojednania, ani nebola zamestnancom žalovaného oboznámená s možnosťou odmietnuť podpísať niektoré z týchto tlačív. Z jej pohľadu je logické, že spotrebiteľ žiada banku o poskytnutie úveru v čase, keď tento potrebuje. Tak to bolo aj v jej prípade. V ďalšom poukázala na rozsiahlu rozhodovaciu prax súdov, napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 20Co/63/2018 z 12.7.2018, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 15.3.2018, sp.zn. 17Co/351/2017, rozsudok Krajského súdu Bratislava zo dňa 31.3.2016, sp.zn. 3CoPr/16/2014, atď. K návrhu na určenie samotnej zmluvy o úvere za neplatnú poukázala na §298 ods. 1 CSP, kedy, ak by súd mal za to, že zmluvu ako celok nie je možné určiť za neplatnú, nevylučuje to, že zmluva môže obsahovať neprijateľnú zmluvnú podmienku. Povinnosťou dodávateľa je pri formulárovej agende dosiahnuť stav, formuláre budú bez ohrožujúcich klauzúl.

10. Žalovaný na toto vyjadrenie žalobkyne v duplike reagoval tak, že dohoda o zrážkach zo mzdy je riadny zabezpečovací inštitút spotrebiteľskej úverovej zmluvy a bola uzavretá v súlade s §5a ods. 1 písmeno a) Zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľov. Tvrdenie žalobkyne o tom, že nemala možnosť si preštudovať štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere vopred, že nemala možnosť odmietnuť dohodu o zrážkach zo mzdy, je jej výlučne subjektívne tvrdenie. Tieto tvrdenia žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala. K samotnej úverovej zmluve poprel, žeby mala obsahovať neprijateľné podmienky. Poplatky za upomienky predstavujú skutočnú náhradu nákladov, ktoré vznikajú žalovanému v súvislosti s omeškaním dlžníka, najmä náklady banky za vyhotovenie a zaslanie upomienky, náklady spojené so zasielaním informácií do spoločného úverového registra.

11. V ďalších vyjadreniach po nariadení pojednávania žalobkyňa poukázala na vyšetrovací princíp súdu podľa §295 a 296 CSP pri spotrebiteľskom spore so slabšou stranou. V tejto veci uviedla, že úverová zmluva je plná neprijateľných zmluvných podmienok, pričom veriteľ zatajuje pred žalobkyňou aj výšku reálne vzájomných plnení istiny. Zdôraznila, že z výslovne číselného matematického pohľadu je pritom úplne jedno, či je zmluva bezúročná a bezpoplatková, alebo súd uzná neprijateľné zmluvné podmienky, výsledok je matematicky totožný, t.j. dlžný spotrebiteľ má vrátiť veriteľovi to, čo od neho reálne dostal. Žalobkyňa chce mať vyriešenú otázku, koľko je povinná žalovanému za poskytnutý úver, ako veriteľovi vrátiť (vyjadrenie žalobkyne pred pojednávaním na deň 20.5.2021 doručené súdu dňa 15.3.2021).

12. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa žalobkyňa nedostavila, vyjadrila súhlas s konaním v jej neprítomnosti. Súd tak vec podľa §180 CSP prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti i neprítomnosti žalovaného. Prítomný právny zástupca žalovaného zotrval na svojich doterajších písomných vyjadreniach. Uviedol, že žalobkyňu bol poskytnutý úver v sume 8.300,- € a na základe výpisu z aktuálneho stavu úveru ku dňu 17.3.2020 bolo zo strany žalobkyne k uvedenému dátumu splatených 994,04 €. Od 15.6.2018 je už žalobkyňa nepretržite v omeškaní, odvtedy nezaplatila nič. Na otázku, akým spôsobom bola žalobkyňa, ako spotrebiteľka poučená o dôsledkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy pred jej uzavretím, právny zástupca žalovaného uviedol, že žalobkyňu bolo vysvetlené zo strany oprávnenej osoby dôsledky podpisu tejto Dohody o zrážkach zo mzdy, rovnako sformulované štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, ktoré žalobkyňa podpísala. Jasne vyplýva, že konkrétne v časti pri vyžiadovaných zárukách je Dohoda o zrážkach zo mzdy v prípade príjmu zo závislej činnosti, sa uplatní v prípade, ak bola so spotrebiteľom písomne dohodnutá. Nevedel však uviesť, ktorá konkrétna osoba za Poštovú banku mala tieto súvislosti žalobkyňu vysvetľovať. Nevedel sa vyjadríť ani k tomu, či pri odmietnutí dohody o zrážkach zo mzdy by bol žalobkyňu poskytnutý samotný úver. Tiež sa nevedel vyjadríť, akým spôsobom bola skúmaná bonita žalobkyne pred poskytnutím spotrebiteľského úveru, ako ani k otázke eventuálneho poistného krytia platobnej neschopnosti splácať úver zo strany žalobkyne.

13. Na pojednávaní boli vykonané listinné dôkazy, a to Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 1646276955, Dohoda o zrážkach zo mzdy, žiadosť o realizáciu Dohody o zrážkach zo mzdy, uznesenie OS VV o nariadení NO, vyjadrenie žalovaného zo dňa 24.3.2020, zoznam prevzatých dokumentov, Dohoda o zrážkach zo mzdy, žiadosť o realizáciu Dohody o zrážkach zo mzdy z 20.7.2017, oznámenie veriteľom o prevzatí zastupovania klienta, žiadosť o zmenu úveru, žiadosť o predčasné splatenie úveru, žiadosť o vystavenie potvrdenia o zostatku úveru, predčasné splatenie úveru, žiadosť o zmenu, Zmluva o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, žiadosť o spotrebiteľský úver, formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere .

14. Na pojednávaní dňa 20.5.2021, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, právny zástupca žalovaného navrhol výsluch žalobkyne. Vo svojich predošlých písomných vyjadreniach na druhej strane žalobkyňa navrhla výsluch žalovaného, uloženie povinnosti žalovanému písomné potvrdenie - kvitanciu o tom, že za predmetnú zmluvu bol dlh zo strany žalobkyne úplne alebo čiastočne splatený, a aby súd uložil žalovanému predložiť stručné vyčíslenie finančného rozboru istiny za zmluvu: 1/ dátum a reálne poskytnutá/čerpaná istina, 2/ celková čiastka žalobkyňou vykonaných plnení v prospech žalovaného (osobitne istina, osobitne úroky, osobitne poplatky), 3/ aktuálny kumulatívny zostatok pohľadávok, t.j. neuhradený zostatok istiny, zostatok úrokov a poplatkov. Súd návrhy na vykonanie týchto dôkazov zamietol z týchto dôvodov:

15. Pokiaľ ide o dôkaz navrhnutý žalovaným - výsluch žalobkyne, súd poukazuje na to, že žalovaný tento dôkaz navrhol až po záverečnom poučení na pojednávaní, na ktorom súd išiel vyhlásiť rozsudok, ktoré sa konalo po vyše 3 rokoch od podania žaloby. Žalobkyňa žije dlhodobo v Bratislave, ďaleko od miesta konania pojednávania. Tá sa ale v priebehu súdneho sporu mnohými obsiahlymi vyjadreniami podrobne vo veci vyjadrila, a to ako ku skutkovým, tak i právnym okolnostiam. Pripustenie návrhu na vykonanie takéhoto dôkazu by konanie ďalej nehospodárne predĺžilo. Zároveň pri neprinieslo nové skutkové zistenia.

16. Pokiaľ ide o dôkazy navrhnuté žalobkyňou, všetky navrhované dôkazy žalobkyňa navrhovala len v záujme upresnenia dlžnej sumy. Táto suma bola ale na predmetnom pojednávaní dňa 20.5.2021 upresnená právnym zástupcom žalovaného, ktorý uviedol, že úver bol poskytnutý vo výške 8.300,- €. Zo strany žalobkyne bolo uhradených 994,04 €, a istina pohľadávky tak zostáva v sume 7.305,96 €. Návrhy dôkazov, ktoré smerovali k objasneniu tejto skutočnosti, sa tak stali bezdôvodnými, pretože predmetnú skutočnosť žalovaný objasnil. Predovšetkým však objasňovanie týchto skutočností ani nebolo predmetom konania. Predmetom konania nie je žaloba na plnenie, keďže žalobkyňa žalovanému vrátiť, ale na určenie neplatnosti úverovej zmluvy a dohody o zrážkach zo mzdy. Preto súd uvedené návrhy na dôkazy na pojednávaní zamietol.

17. Výrokom II. petitu žaloby žalobkyňa navrhla určiť aj samotnú zmluvu o úvere č. 1646276955 zo dňa 2.6.2016 za neplatnú. V podaní žalobkyne doručenom súdu dňa 15.3.2021 sa táto vyjadrila, že z jej pohľadu je úplne jedno, či súd túto úverovú zmluvu vyhlási za neplatnú, alebo ju vyhlási za bezúčnú

a bezpoplatkovú alebo v nej súd uzná neprijateľné zmluvné podmienky. Výsledkom ktoréhokoľvek z takýchto rozhodnutí bude matematicky totožný, a to, že dlžný spotrebiteľ bude musieť vrátiť veriteľovi len to, čo od neho reálne dostal. Nakoľko išlo o podanie žalobkyne, ako právneho laika, súd toto podanie vyhodnotil ako alternatívny petit žaloby obsahujúci tieto 3 navrhované alternatívy zmeny žaloby v petite II. pôvodne podanej žaloby takto:

Ila. Súd u r č u j e , že Zmluva o úvere č. 1646276955 zo dňa 2.6.2016 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným pre množstvo neprijateľných podmienok je n e p l a t n á ; alebo alternatívne:

IIb. Súd u r č u j e , že Zmluva o úvere č. 1646276955 zo dňa 2.6.2016 obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky; alebo alternatívne:

IIc. Súd u r č u j e , že Zmluva o úvere č. 1646276955 zo dňa 2.6.2016 je bezúročná a bez poplatkov.

18. Podľa §140 ods. 1 Zák.č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), Zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo.

19. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia, Zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdných v žalobe.

20. Podľa §294 CSP, Zmena žaloby sa v spotrebiteľských sporoch nepripúšťa, ak je žalovaným spotrebiteľ.

21. Súd s použitím §140, v spojení s §294 CSP, nakoľko spotrebiteľkou je v tomto spore žalobkyňa a nie žalovaný, pripustil zmenu žaloby v petite II.

22. Z vykonaného dokazovania tak súd zistil tento skutkový stav veci:

23. Zmluvou o úvere „Lepšia splátka“ pod č. 1646276955 zo dňa 2.6.2016 bol žalobkyni, ako druh spotrebiteľského úveru (bod 2.2 úverovej zmluvy) poskytnutý účelový úver určený na refinancovanie v sume 8.300,- € na 96 mesiacov, t.j. 8 rokov. Termín konečnej splatnosti úveru - 15.6.2024, výška mesačnej splátky 167,66 €, z toho 157,70 € mesačne na úrok + istinu úveru a 9,96 € mesačne na mesačné náklady spojené s poistením schopnosti splácať úver. Bola dohodnutá fixná úroková sadzba 16,60 % p.a., RPMN banky 20,30% p.a., priemerná RPMN na trhu 10,53% p.a., odplata za poskytnutie úveru 18,04% p.a. pri najvyššej prípustnej hodnote odplaty 21,06% p.a. Celková čiastka, ktorú má klient zaplatiť, predstavuje sumu 16.094,01 €. Dlžník mal požiadať o poistenie schopnosti splácať úver „Základný súbor poistenia“. Dlžník vyhlásil, že spíňa podmienky pre vznik zvoleného poistenia podľa čl. IV. ods. 3 poistnej zmluvy.

24. Podľa bodu 2.3 úverovej zmluvy, mal byť zostatok úveru v sume 4.982,83 € použitý na refinancovanie predchádzajúceho úveru poskytnutého Poštovou bankou, a.s. s typom „Dobrá pôžička“. Zvyšná časť úveru mala byť čerpaná na účet žalobkyne uvedený v bode 2.2 ZoÚ. V bode 2.4 ZoÚ boli určené termíny splatnosti a rozpis započítania jednotlivých splátok na istinu, úroky, poistenie a poplatky. Z predmetného rozpisu 1.-96. splátky vyplýva, že z každej splátky mala byť suma 9,96 € započítavaná na poistenie.

25. Podľa bodu 4.6, bod (v) zmluvy bola v prípade riadneho nesplácania úveru banka oprávnená realizovať, resp. uplatniť príslušný druh zabezpečenia úveru (napr. dohoda o zrážkach zo mzdy), ak bol úver zabezpečený.

26. Podľa bodu 5.3 ZoÚ, mal základný súbor poistenia zahŕňať poistenie pracovnej neschopnosti, plnej a trvalej invalidity a smrti.

27. Podľa Dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej vo formulárovej forme dňa 2.6.2016, v bode 2.1 dohody sa touto dohodou zabezpečila pohľadávka Banky voči dlžníkovi vzniknutá zo zmluvy o úvere č. 1646276955 zo dňa 2.6.2016, najmä nárok banky na vrátenie poskytnutého úveru vo výške 8.300,- € na zaplatenie úrokov, úroku z omeškania, poplatkov a nákladov banky spojených s uplatnením týchto nárokov.

28. Podľa bodu 2.3. Dohody o zrážkach zo mzdy, na základe tejto Dohody má banka právo na výplatu zrážok zo mzdy dlžníka v mesačnej periodicite vo výške mesačnej úhrady v sume 167,66 €.

29. Podľa bodu 2.5., banka je oprávnená predložiť túto dohodu platiteľovi mzdy dlžníka, ak je dlžník v omeškani s úhradou pohľadávky.

30. Podľa bodu 3.4., dlžník podpísaním tejto Dohody vyhlasuje, že porozumel všetkým dôsledkom vyplývajúcim z jej uzatvorenia.

31. Žiadosťou o realizáciu Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 20.7.2017 žalobca požiadal Univerzitnú nemocnicu v Bratislave, ako zamestnávateľa žalobkyne, o zrážky zo mzdy na základe citovanej Dohody o zrážkach zo mzdy v sume 157,70 € mesačne. Z poskytnutého úveru v sume 8.300,- € žalobkyňa žalovanému vrátila 994,04 €.

32. Z vykonaných dôkazov, po ich zhodnotení všetkých jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti súd zistil tento skutkový stav:

33. Na zistený skutkový stav veci súd aplikoval nasledovné právne normy, resp. hodnotil citované ustanovenia zmlúv medzi žalobcom a žalovaným:

34. Podľa §52 ods. 1 Obč. zákonníka (OZ), Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

35. Podľa §52a ods. 1 OZ, Ak sú uzavreté viaceré spotrebiteľské zmluvy pri tom istom rokovaní alebo sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne.

36. Podľa §52a ods. 2 OZ, Ak však z povahy zmlúv alebo stranám známeho účelu zmlúv uvedených v odseku 1 pri ich uzavretí zrejme vyplýva, že tieto zmluvy sú od seba vzájomne závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv, a to s obdobnými právnymi účinkami.

37. Podľa §53 ods. 1 OZ, Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

38. Podľa §53 ods. 2 OZ, Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

39. Podľa §53 ods. 3 OZ, Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

40. Podľa §53 ods. 5 OZ, Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

41. Podľa §37 ods. 1 OZ, Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

42. Podľa §39 OZ, Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

43. Podľa §1 ods. 2 Zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZSÚ“), Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa

tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

44. Podľa §7 ods. 1 ZSÚ, Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

45. Podľa §7 ods. 2 ZSÚ, Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17)

46. Podľa §11 ods. 2 ZSÚ, Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

47. Podľa §9 ods. 2 ZSÚ, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie

platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

48. Podľa 11 ods. 1 ZSÚ, Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovateľ úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,18b)
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.18aa)

49. Podľa §5a ods. 1 písmeno a) Zák.č. 250/2007 Z.z. Zákona o ochrane spotrebiteľa, (1) Nepřípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy

- a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby,12cd) ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť, alebo
- b) zmenkou alebo šekom.

50. Podľa §255 ods. 1 CSP, Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

51. Podľa §262 ods. 2 CSP, O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

52. Po aplikovaní uvedených právnych noriem na zistený skutkový stav veci súd vec takto právne hodnotí:

53. Nepochybne zmluvy uzavreté medzi stranami sporu sú spotrebiteľskými zmluvami v zmysle ZSÚ, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa podľa Smernice Rady ES 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Sporné zmluvy je potrebné považovať za spotrebiteľské zmluvy a aplikovať na ne ustanovenia Obč. zákonníka

o spotrebiteľských zmluvách (§52 a nasl. Obč. zákonníka a ustanovenia Zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

54. Zároveň je možné konštatovať, že uzavretá Dohoda o zrážkach zo mzdy, ako samostatná formulárová dohoda uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 2.6.2016, je vzájomne závislou spotrebiteľskou zmluvou na uzavretej Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 1646276955 medzi žalobcom a žalovaným v ten istý deň.

55. Súd vo výroku I. vyhovel žalobe v časti návrhu o neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy a vyhlásil túto Dohodu za neplatnú z nasledujúcich dôvodov:

56. Súd považuje za dôležité uviesť, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom, a ak neexistuje hoci len potencionálne riziko vymoženia nezákonného či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídiením súdneho procesu siahnuť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženia nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia, ale spravidla podnikateľ a je značne problematické až nezistiteľné, kedy tento inštitút obchodník aktivuje.

57. Ak by mala byť dohoda o zrážkach zo mzdy právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. januára 2013, sp. zn. 6 M Cdo 9/2012). Žalovaný si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil.

58. Je potrebné si uvedomiť, že žalobca sa pri realizácii neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd ale spravidla podnikatelia. Prítom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa.

59. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal).

60. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie smernice 93/13/EHS jej užitočného účinku.

61. Na zdôraznenie správnosti tohto záveru odvolací súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcinová/POHOTOVOSTĚ, s.r.o.: „Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátneho súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy. Článok 4 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonom, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach

zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžnikovej mzdy.“

62. Zmluvná podmienka môže byť posúdená ako neprijateľná v zmysle § 53 ods. 1 OZ aj vtedy, ak vychádza z dispozitívnej normy a odkláňa sa v neprospech spotrebiteľa, keď umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré veriteľ nemá nárok, ako je tomu aj v predmetnom prípade (V tejto súvislosti treba uviesť, že na účely určenia, či je zmluvná podmienka vylúčená z pôsobnosti smernice 93/13, je úlohou vnútroštátneho súdu, aby overil, či táto podmienka odráža ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu alebo ustanovenia, ktoré sa uplatnia automaticky, to znamená v prípade, ak neexistujú odlišné ustanovenia, ktoré si zmluvné strany v tomto ohľade dohodli (pozri v tomto zmysle rozsudok RWE Vertrieb, EU:C:2013:180, bod 26). So zreteľom na predchádzajúce úvahy treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka obsiahnutá v zmluve, ktorú uzavrel predajca alebo dodávateľ so spotrebiteľom, je vylúčená z pôsobnosti tejto smernice len vtedy, ak uvedená zmluvná podmienka odráža obsah záväzného zákonného alebo regulačného ustanovenia, čo overiť prináleží vnútroštátnemu súdu; bod 79., 80. rozsudku SD C-34/13 Monika Kušionová proti SMART Capital a.s.).

63. Ak teda dlhodobu v zrážkach zo mzdy je hoci len potenciálne možné vymôcť nečestné plnenie, tak takáto dohoda je neprijateľnou zmluvnou podmienkou i napriek tomu, že bola uzavretá ako samostatná. Ako bolo konštatované ale vyššie, bola uzavretá síce ako samostatná ale rovnako ako úverová zmluva bola uzavretá ako zmluva formulárová a jej podpisom žalovaný zrejme podmienil uzavretie samotnej hlavnej úverovej zmluvy a poskytnutie úveru žalobcovi. I v tomto kontexte je možné hodnotiť túto zmluvu ako neplatnú.

64. Uvedené pravidlá sú premietnuté do vyššie citovaného §5a ods. 1 písmeno a) Zák.č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa.

65. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že žalovaný si nesplnil svoju povinnosť poučiť spotrebiteľa o dôsledkoch uzavretia tejto zmluvy a zároveň nepreukázal, že jej umožnil odmietnuť uzavrieť takúto zmluvu. Jediná podmienka, ktorú splnil podľa §5a ods. 1 písmeno a) Zák.č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa bola tá, že táto zmluva bola uzavretá vo forme osobitnej listiny. Je na ťarche dodávateľa preukazovať tieto skutočnosti, nie je to na ťarche spotrebiteľa v spotrebiteľskom spore. Púha námietka žalovaného, že žalobkyňou tvrdené okolnosti nedodržania citovanej právnej normy sú iba jej subjektívnym tvrdením, neobstojí.

66. Naopak, v konaní boli vykonané listinné dôkazy, spravidla produkované žalovaným, ktoré priamo preukazujú nedodržanie týchto povinností. Zo žalovaným predložených listín, a to potvrdení o prevzatí dokumentov vyplýva, že žalobkyňa mala prevziať široký diapazón dokumentov, v počte cca 12-15 listín, vrátane samotnej Dohody o zrážkach zo mzdy, ale nikde z toho nevyplýva, že mala byť osobitne poučovaná o dôsledkoch uzavretia Dohody o zrážkach zo mzdy a mala by jej byť daná možnosť ju odmietnuť. Rovnako tak v samotnom bode 3.4 z formulárovej Dohody o zrážkach zo mzdy, predloženej na podpis žalobkyni žalovaným, je klauzula, že žalobkyňa porozumela všetkým dôsledkom vyplývajúcim z jej uzatvorenia. Takéto banálne vyhlásenie strany podpisujúcej dohodu o zrážkach zo mzdy nespĺňa kritérium jej poučenia o dôsledkoch jej uzavretia. Z uvedených dôvodov súd vyhlásil Dohodu o zrážkach zo mzdy za neplatnú.

67. K výroku II. rozsudku - určeniu úverovej zmluvy za bezúročnú a bezpoplatkovú, súd uvádza toto právne hodnotenie:

68. Úverová zmluva obsahuje neprijateľné podmienky, ako aj dojednania, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

69. V dobe uzavretia sporného úverového vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným priemerná úroková miera z poskytnutých nových spotrebiteľských úverov na dobu nad 5 rokov v mesiaci 6/2016 predstavovala 10,24% p.a. (zdroj www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>>) Dohodnutú úrokovú sadzbu 16,60% p.a. medzi žalobkyňou a žalovaným v ZoÚ tak súd hodnotí ako rozpornú s dobrými mravmi,

pretože v značnej miere prevyšuje priemernú úrokovú mieru obdobných úverov poskytovaných bankami v danom čase. Preto na ňu žalovaný nemá nárok.

70. Okrem toho, väčšia časť poskytnutého úveru v sume 4.982,83 € bola určená na refinancovanie starého úveru poskytnutého tou istou bankovou inštitúciou - žalovaným pod názvom „Dobrá pôžička“. Súd nepochybuje, že aj tento refinancovaný zostatok úveru už bol úročený týmto typom bankového produktu a jeho refinancovaný zostatok už žalovaný vypočítal ako súčet nárokovanej istiny i úroku. To znásobuje rozpor s dobrými mravmi u žalovanej.

71. V kontexte predošlého odseku súd hodnotí aj tú skutočnosť, že žalovaný celkom zrejme podcenil skúmanie bonity žalobkyne pred poskytnutím úveru podľa §7 ZSÚ. Súd z vlastnej činnosti vie, že spravidla u dlžníkov v ťaživých životných situáciách je jediným záujmom znížiť si splátku. Že tomu bolo aj v tomto prípade, preukazuje tá skutočnosť, že žalovaná zmluva o spotrebiteľskom úvere má podtitul „Lepšia splátka“ a mal ňou byť refinancovaný iný úver tej istej bankovej inštitúcie - žalovanej pod typom „Dobrá pôžička“. To znamená, že žalovaná musela mať informáciu o nebonitnosti žalobkyne a i napriek tomu jej tento úver poskytla, výlučne pod zámienkou žalobkyňou požadovaného zníženia mesačných splátok. Odhliadnuc od nečestnosti takéhoto konania banky je tak zrejmé, že žalovaná hrubým spôsobom porušila svoju povinnosť skúmať bonitu žalobkyne podľa §11 ods. 2 druhá veta ZSÚ, resp. po preskúmaní síce zistila nebonitosť na strane žalobkyne, ale i napriek tomu jej úver ako nový bankový produkt poskytla. I v tomto kontexte tak súd podľa §11 ods. 2 ZSÚ hodnotí poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

72. Ďalej ako neprijateľnú podmienku súd hodnotí aj dohodnuté poistenie s tým, že poistenie je v zásade len ďalšou nečestnou praktikou žalovaného v úmysle obohatiť sa na úkor spotrebiteľa popri dohodnutom úroku. Účelom a zámerom dohodnutého poistenia nebolo reálne poistné krytie poistnej udalosti, a to najmä príp. práceneschopnosti žalobkyne, ale ďalšie obohatenie sa na jej úkor, čo preukazuje prinajmenšom tá skutočnosť, že po tom, ako prestala žalobkyňa úver splácať, žalovaný ju žiadnym spôsobom nedotazoval, z akých dôvodov nespláca, či eventuálne toto nesplácanie nemalo byť kryté práve týmto poistením.

73. K tomu súd dopĺňa: Z verejne dostupných databáz - výpisu z Obchodného registra žalovanej na stránke (www.orsr.sk <<http://www.orsr.sk>>) vyplýva, že žalovaná nemá v predmete činnosti poisťovacie služby. V predmete činnosti však má vykonávanie finančného sprostredkovania podľa osobitného predpisu ako samostatný finančný agent v sektore poistenia a zaistenia. Zrejme z toho dôvodu žalovaná v podstate zastrela tú skutočnosť, že nejde reálne o poistenie, ale iba o jeho sprostredkovanie. Žalovaná v bode 2.2 ZoÚ pri rozčlenení mesačnej splátky uviedla, že suma 9,96 € mesačne z mesačnej splátky má byť „mesačným nákladom spojeným s poistením schopnosti splácať úver“. O poistení ďalej pojednáva bod 5.2 - 5.8 ZoÚ. V bode 5.8 je uvedené, že žalovaná banka mala žalobkyňu, ako klientovi sprostredkovať finančnú službu poistenia. Je tak možné konštatovať, že ide o ďalšiu viazanú formulárovú zmluvu nachádzajúcu sa priamo vo formulári úverovej spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je sprostredkovanie poistenia bez toho, aby to bolo zrozumiteľne a predovšetkým v názve samotnej úverovej zmluvy uvedené. Evokuje to tak, že samotnou úverovou zmluvou dohodnuté má suma „nákladov za poistenie“ 9,96 € mesačne predstavovať odmenu banky, ako sprostredkovateľa za sprostredkovanie tohto poistenia. Pritom je zrejmé, že ak by malo dôjsť k platnému poisteniu platobnej neschopnosti platiť úver na strane žalobkyne ako dlžníčky pri poistných udalostiach citovaných v bode 5.3 úverovej zmluvy, žalobkyňa by ako poistená mala byť povinná nejakému poistiteľovi (tretej osobe) platiť poistné. A to dokonca popri tejto odmene sprostredkovateľa poistného - žalovanej. Pritom banka v úverovej zmluve ani neuvádza, kto je poistiteľom. Je tak celkom zrejmé, že úmyslom banky nebolo reálne poistenie platobnej neschopnosti žalobkyne platiť úver, ale nečestne a ľstivo navýšiť si popri úroku svoju odmenu za poskytnuté peniaze. Takýmto nečestným praktikám súd nemôže poskytnúť právnu ochranu.

74. Pokiaľ ide o poplatky, súd dáva za pravdu žalobkyňu, že na poplatky, ktoré si žalovaný účtoval, nárok nemal, resp. nie v uplatnenej sume. Upomienkovanie dlžníkov je bežnou činnosťou banky pri nehradení, nie je to služba, ktorá je poskytovaná dlžníkovi. Banka nemá nárok na poplatok za takúto službu. Uvedenú sumu evokujú to, že popri dohodnutom úroku, ktorý už súd hodnotí ako v rozpore s dobrými mravmi, mala banka záujem sa takýmto spôsobom ešte ďalej obohacovať na úkor dlžníka podobne ako pri poplatku za poistenie.

75. Súd dáva za pravdu námietke žalovanej, že úverová zmluva neobsahuje taký široký diapazón neprijateľných podmienok, ktoré by mali spôsobiť absolútnu neplatnosť celej úverovej zmluvy. Zároveň vyhlásenie konkrétnych neprijateľných podmienok v úverovej zmluve by neriešilo žalobkyňou sledovaný účel podania žaloby, a to zistiť, koľko bude povinná z istiny poskytnutého úveru 8.300,- € žalovanej vrátiť. Vyššie uvedené dôvody ale zdôvodňujú vyhlásenie úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov (napr. z citovaného dôvodu §11 ods. 2, prvá veta ZSÚ, a i.). Zároveň vyhlásenie úverovej zmluvy za bezúročnú a bezpoplatkovú vyrieši žalobkyňou sledovaný cieľ, a to zistiť, či bude povinná žalovanej banke vrátiť iba čistý rozdiel medzi poskytnutou istinou úveru a ňou vrátenou sumou, alebo aj nejaké iné príslušenstvo.

77. Preto súd zo žalobkyňou navrhovaných alternatív petitu rozsudku II., ktoré pripustil zmenou žaloby na pojednávaní dňa 20.5.2021, vo výroku II. určil úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov.

78. Žalobkyňa bola v spore plne úspešná, preto má plný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktorý jej súd výkonom III. rozsudku voči žalovanému priznal.

79. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.